

Kantelpunten - Filosofie – Einde van het antropocentrisme?

Eeuwenlang stond de mens centraal als maat van alle dingen. In 2025 schuift dat beeld: **kunstmatige intelligentie** is niet langer een hulpmiddel, maar een tweede denkmacht die met ons mee redeneert over waarheid, verantwoordelijkheid en zin. We laten meer en meer beslissingen beïnvloeden door algoritmes, terwijl tegelijk het debat woedt over machtsconcentratie, controleverlies en zelfs uitroeingsrisico's.

Nieuwe experimenten – van grote taalmodellen tot “**biologische computers**” met menselijke hersencellen – maken de grens tussen mens en machine poreus. De filosofische kernvraag wordt dan: *zijn wij nog het centrum, of slechts een fase in de evolutie van intelligentie?* Tussen techno-optimisme en doemdenken zoeken denkers naar een **derde weg**: hoe samen leven en beslissen met AI, zonder onze menselijkheid én verantwoordelijkheid uit handen te geven.

Laureaat Filosofie – Lode Lauwaert

Lode Lauwaert (KU Leuven) staat in 2025 in het hart van dit debat. Hij toont hoe AI klassieke begrippen als schuld, verantwoordelijkheid en menselijke waardigheid onder druk zet, maar ook scherper maakt. In zijn boeken en media-optredens fileert hij nuchter zowel hype als angst en zoekt hij naar concrete ethische ankerpunten.

Lauwaert is laureaat omdat hij **de filosofische diepgang koppelt aan publieke helderheid**: hij helpt burgers, beleidsmakers en studenten om voorbij slogans te denken en het einde van het antropocentrisme niet als fataliteit, maar als uitnodiging tot volwassen reflectie te zien.

1e runner-up – Francis Levräu

Francis Levräu (UAntwerpen) verbindt filosofie met **samenleven in diversiteit**. Hij toont hoe nieuwe technologieën ongelijkheid, identiteit en inclusie beïnvloeden. Genomineerd omdat hij de vraag “wie telt mee?” scherp houdt in een tijd waarin data en algoritmes steeds vaker bepalen wie gezien wordt. *Genomineerd omdat hij in 2025 met een reeks scherpe opiniestukken over AI, universiteit, eenzaamheid en “kolonisatie van onze menselijkheid” het publieke debat filosofisch heeft verdiept.*

2e runner-up – Luc Steels

Luc Steels is een pionier van de AI in Europa. Met zijn werk over robots en taal laat hij zien hoe betekenis kan ontstaan buiten het menselijk brein. Genomineerd omdat hij ons al decennia voorbereidt op de vraag **wat er nog typisch menselijk blijft** wanneer ook machines leren waarnemen, spreken en “begrijpen”. *Genomineerd omdat hij in 2025, van de Biënnale van Venetië tot het publieke debat over AI in onderwijs en samenleving, als AI-pionier blijft tonen wat er filosofisch op het spel staat als machines mee gaan denken.*